

Corona fietstocht: Epidemieën in Leuven:

Inleidende
individuele
fietswandeling.
Voldoende afstand
houden! *Na de
corona crisis kan
deze fietstocht
geboekt worden voor
groepen bij
gidsenvereniging
Leuven + .*

Hier geven we
samenvattende
informatie over pest,
melaatsheid en
cholera epidemieën
in vroegere tijden in
Leuven.

Vertrekpunt:

kan overal op het
parcours.

Wij starten in onze
buurt, aan de
Franciscuskerk,
tegenover het
Michottepark,
Tiensesteenweg,
Heverlee. *(of probeer
eens de nieuwe
fietstunnel)*

Zoek met **Google** de
vetjes gedrukte
woorden op.

Info en tekst:

Dirkbaro51@gmail.com

We volgen de **Stainierstraat** naar de Korbeek-Lose straat. Op het vroeger grondgebied van Korbeek-Lo wordt dit de Oude baan, die we volgen tot aan de **Ziekelingenstraat**. Hier stond in de Middeleeuwen een afzonderingsverblijf met kapel voor “*zieke lieden*”, melaatsen. De oude woning wat achterin gelegen aan de Oudebaan verwijst nog naar het gebouw; een steen in de zijmuur in de Ziekelingenstraat verwijst naar de verdwenen kapel. Ziek was toen het woord voor melaats. Krank was het woord voor ons ziek. Het verdwijnen van melaatsheid bij ons gaf ook de verschuiving van betekenis van het woord ziek.

We volgen de Ziekelingenstraat tot aan de Hoegaardsestraat, naar rechts in de Hoegaardsestraat rijd je langs de oude afspanning “De **Spaanse Kroon**”, waar de wijk naar genoemd werd. Je bereikt tegenover de Korbeek-Lose straat links het wegje naar het brugje over de spoorwegen richting de Tivolistraat. Daar kan je, langs de ingangspoort tijdens de openingsuren door de **stedelijke begraafplaats** fietsen/wandelen naar de gedenkheuvel voor de slachtoffers van de **cholera epidemie** in de 19de eeuw. Die bevindt zich ter hoogte van de oude (eerste) hoofdingang. De meest getroffen buurten waren er aangeduid. Na een recente restauratie staan er nog enkele kruisen. De overbevolkte buurten in de “**Leuvense gangskes**” en de te kort schietende hygiëne (luizen als doorgever van de bacterie) zorgden voor meer dan 1000 doden op een bevolking van 40.000. Je kan hier het kerkhof verlaten langs de kerkhofdreef.

Als we **WO 1** ook als een soort “oorlog epidemie” zien kan je ook eens dat monument bezoeken, in het nieuwere gedeelte van het kerkhof. Langs een laag smeedijzeren poortje kan je door het mausoleum wandelen (*zaklamp*). We verlaten het kerkhof langs de nieuwe hoofdingang en rijden langs de (nieuwe) Kerkhofdreef naar de Geldenaaksevest. Van de Parkpoort richting Naamsepoort kunnen we over het fietspad tussen de bomen rijden.

We nemen naar rechts de Naamsestraat tot aan de **Sint-Kwintenskerk** en rijden het terrein rond de kerk op. Wanneer de kerk open is kan je er het schilderij over de “**pest**”processie naar **Bas-Wavre** bekijken. Je verlaat het terrein rond de kerk langs de Sint-Quintensbergstraat en volgt de Schapenstraat tot de ingang van het begijnhof. Daar neem je eerste straat rechts en dan onmiddellijk links; in het “klein straatken” vind je boven de ingang van het grote huis rechts een steen die verwijst naar de pestepidemieën.

*Er zijn vele epidemieën geweest. Bekend zijn in de zesde eeuw, de pest van **Justinianus**, en in de 14de eeuw (1347-1352) de “zwarte dood”, die toen waarschijnlijk de bevolking in de Nederlanden halveerde. Beter gedocumenteerd zijn een tiental periodes van telkens enkel jaren tussen 1550 en 1660. Er waren toen tal van pestheiligen waar men steun bij zocht.*

We verlaten het begijnhof naar de Zwartzustersstraat en volgen die tot de Redingenstraat die we volgen tot de Tervuursevest. Aan de overkant van de Vest nemen we de IJzermolenstraat en verder de Celestijnenlaan naar rechts tot de hoek met de Tervuurse steenweg, **Terbank**. Waar nu de school staat langs de Tervuursesteenweg werden in de middeleeuwen, voor hertogdom Brabant de Lepralijders gekeurd en erkend, “ter bank” geleid. Je werd dan ritueel “dood” verklaard, moest buiten de stadsmuren wonen bij andere “zieke lieden” en mocht bedelen vergezeld van het geluid van een **ratel**.

We kruisen de Tervuursesteenweg en nemen het fietspad naast de Berg Thaborweg richting GHB. We rijden naar rechts langs o a de spoeddienst van **GHB**, die centraal staat bij de huidige epidemie, en verder in de richting van het stadscentrum. Op het rond punt

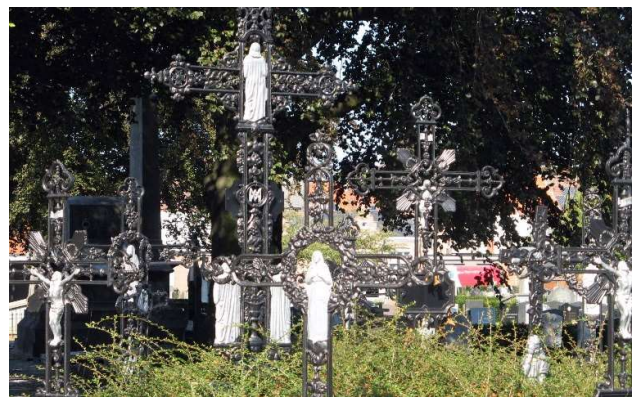
nemen we de Van Waeyenberghlaan onder de ring, tot aan het **buurtcentrum De Mannenstraat**, op de hoek met de Groefstraat. We kruisen de Vanwaeyenberghlaan.

Langs het Van Waeyenberghpark en de Cardenbergh bereiken we de **Kaboutermansstraat** die we ook kruisen en voorzichtig over de kasseitjes van de studentenresidentie **Camilo Torres** bereiken we de **Brusselsestraat**. Vroeger stond hier het **Cellebroedersklooster**. De Alexianen of Cellebroeders waren bekend en gegeerd in de steden voor hun inzet bij het begraven van pestlijders in de middeleeuwen. Verder in de Brusselsestraat bereiken we de **Sint-Jacobskerk** en het standbeeld van **Pater Damiaan**. Een bekend **schilderij uit de 16de eeuw** toont de kerk met de cellebroeders die lijken van **pestlijders begraven**, nabij de kerk.

Hier eindigt de fietstocht. Je kan langs de Kapucijnenvoer, de Minderbroedersstraat en de Parijsstraat nog tot aan het mausoleum voor pater Damiaan rijden op het pater Damiaanplein.

Ziekelingenstraat in 3000 Korbeek-Lo

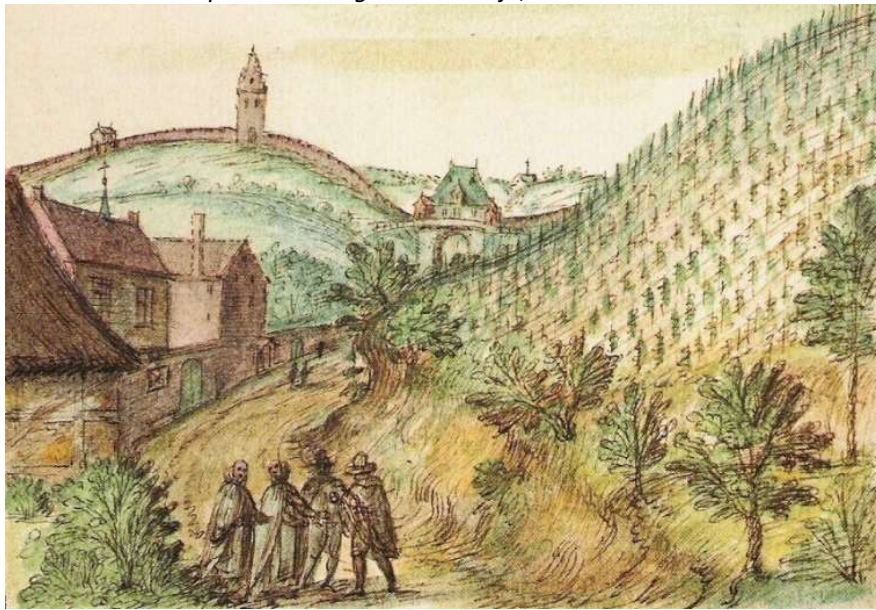
Gedenkteken Cholera epidemie 19de eeuw, zoals het er tot voor enkele jaren uitzag, op het Kerkhof.

Pestprocessie vanuit de Sint-Kwintenskerk naar O L Vr van Bas-Wavre.

"Van pest en oorlog en dieren tijd, verlost ons Maria"

Cellebroeders of Alexianenklooster ter hoogte van huidige Camilo Torres in Brusselsestraat. 1615.

Cellebroeders begraven de doden nabij de Sint-Jacobskerk tijdens een pestepidemie in de 16de eeuw..